

विधातो वारणम् । यवेभ्यो गां वारयति । यवेभ्यो गां निवर्तयति । ईप्सित इति किम् । यवेभ्यो गां वारयति क्षेत्रे ।

अन्तर्धा येनादर्शनमिच्छति । २८ ।

व्यवधानमन्तर्धिः । अन्तर्धिनिमित्तं येनादर्शनमात्मन इच्छति तत्कारकमपादानसंज्ञं भवति । उपाध्यायादन्तर्धत्ते । उपाध्यायान्निलीयते । मा मामुपाध्यायो द्राक्षतीदिति निलीयते । अन्तर्धाविति किम् । चौरान्न दिदन्तते । इच्छतिग्रहणं किम् । अदर्शनेच्छायां सत्यां सत्यपि दर्शने यथा स्यात् ।

आख्यातोपयोगे । २९ ।

आख्याता प्रतिपादयिता । उपयोगो नियमपूर्वकं विद्याग्रहणम् । उपयोगे साध्ये य 10 आख्याता तत्कारकमपादानसंज्ञं भवति । उपाध्यायादधीते । उपाध्यायादागमयति । उप-योग इति किम् । नटस्य शृणोति ।

जनिकर्तुः प्रकृतिः । ३० ।

जनेः कर्ता जनिकर्ता । जन्यर्थस्य जन्मनः कर्ता जायमानः । तस्य या प्रकृतिः कारणं हेतुस्तत्कारकमपादानसंज्ञं भवति । शृङ्गाच्छरो जायते । गोमयाद्दृश्चिको जायते ।

15 भुवः प्रभवः । ३१ ।

कर्तुरिति वर्तते । भवनं भूः । प्रभवत्यस्मादिति प्रभवः । भूकर्तुः प्रभवो यस्तत्कारक-मपादानसंज्ञं भवति । हिमवतो गङ्गा प्रभवति । काश्मीरेभ्यो वितस्ता प्रभवति । प्रथमत उपलभ्यत इत्यर्थः ।

कर्मणा यमभिप्रैति स संप्रदानम् । ३२ ।

20 कर्मणा करणभूतेन कर्ता यमभिप्रैति तत्कारकं संप्रदानसंज्ञं भवति । अन्वर्थसंज्ञावि-ज्ञानाद्ददातिकर्मणेति विज्ञायते । उपाध्यायाय गां ददाति । माणवकाय भिक्षां ददाति । क्रियाग्रहणमपि कर्तव्यम् (ein Varttika) । क्रिययापि यमभिप्रैति स संप्रदानम् । आ-द्याय निगर्हते । युद्धाय संनह्यते । पत्ये शेते । संप्रदानप्रदेशाश्चतुर्थी संप्रदान (२ । ३ । १३) इत्येवमादयः । कर्मणाः करणसंज्ञा वक्तव्या संप्रदानस्य च कर्मसंज्ञा (ein Varttika) । पशुना

25 रुद्रं यजते । पशुं रुद्राय ददातीत्यर्थः ।

रुच्यर्थानां प्रीयमाणः । ३३ ।

रुचिना समानार्था रुच्यर्थाः । अन्यकर्तृको ऽभिलाषो रुचिः । रुच्यर्थानां धातूनां प्रयोगे प्रीयमाणो यो ऽर्थस्तत्कारकं संप्रदानसंज्ञं भवति । देवदत्ताय रोचते मोदकः । यज्ञदत्ताय स्वदते ऽपूपः । देवदत्तस्थस्याभिलाषस्य मोदकः कर्ता । प्रीयमाण इति किम् । देवदत्ताय रो- 30 चते मोदकः पथि ।

स्नायकुङ्स्थाशपां शीप्स्यमानः । ३४ ।

स्नाय कुङ् स्था शप इत्येतेषां शीप्स्यमानो यो ऽर्थस्तत्कारकं संप्रदानसंज्ञं भवति । शीप्स्यमानो ज्ञपयितुमिष्यमाणो बोधयितुमभिप्रेतः । देवदत्ताय स्नायते । देवदत्तं स्नायमान-